

EL CLASSICISME: Mozart/ Haydn. Biografies comparades

Haydn i Mozart són reconegudament els màxims evolucionadors de la composició musical pura sorgida en el classicisme i que encara perdura. Les biografies d'aquests dos músics són gairebé antagòniques: l'un va viure 78 anys i l'altre 35. Haydn havia nascut 24 anys abans que Mozart, no es pot dir per tant que pertanyin a una mateixa generació, i va sobreviure'l en 18.

De petit, Haydn va passar penúries internat en un cor, patint gana i maltractaments, i essent expulsat en canviar la veu. Per contra, Mozart va viure una molt prematura glòria, mig a l'antiga manera barroca (de malabarisme circenc), mig pre-romàntica (de virtuosos admirat). Haydn, fill d'un pagès i aviat separat de la família, és un autodidacta. Per contra, Mozart és fill d'un reconegut músic que gairebé no el deixa viure de tant com vol explotar-ne les seves qualitats musicals. Haydn gairebé no va moure's d'un àmbit geogràfic petit, excepció feta dels dos viatges a Londres, ja vell. Per contra, Mozart no tans sols va recórrer de ben jove tots els països europeus sino que va saber extreure'n els estils de cada lloc i compondre segons li demanaven.

Haydn no va posar mai en dubte el lloc que li va correspondre de total servitut als nobles per als que va treballar, i si calia passar la nit en vetlla per facilitar una música incidental per l'endemà ho feia sense queixar-se. Per contra, Mozart és el primer músic amb consciència de que el que fa és excepcional, es nega a ser tractat com un servidor més, s'enfronta al poder i acaba els encàrrecs com i quan vol. Haydn no és ni posseïdor ni amo de les seves obres. Per contra, Mozart és el primer músic que, en el darrer terç de la seva vida, comença a signar les partitures, les hi posa un número i en marca la data de composició.

Haydn va viure el canvi de segle (va arribar a veure les tropes de Napoleó acampar a Viena) i els processos revolucionaris que van canviar l'entorn li van permetre acabar el seus dies assaborint la glòria que li havia estat sempre negada per l'antic sistema. Per contra, Mozart no va ser-hi a temps, sens dubte s'hi hagués trobat millor respirant el nou segle, i va morir endeutat i oblidat.

Haydn i Mozart, Mozart i Haydn, van admirar-se mutuament i van dedicar-se obres l'un a l'altre.

Frederic Sesé